Жыве Беларусь!

Родная ніва

Газета ўзнагароджана Ганаровай граматай Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь

Заснавана ў красавіку 1918 года

2000
31
МАЯ
СЕРАДА
№ 42 (9529)

Распрацавана кааліцыйная стратэгія

На ўмацаванне абараназдольнасці і эканамічнай бяспекі краін-удзельніц Мытнага саюза і Дагавора аб калектыўнай бяспецы накіраваны рашэнні, якія прыняты 24 мая ў ходзе работы ў Мінску Прэзідэнтаў Арменіі, Беларусі, Казахстана, Кыргызстана, Расіі і Таджыкістана. Аб гэтым заявіў, падводзячы вынікі сесіі Савета калектыўнай бяспекі, Прэзідэнт нашай краіны Аляксандр Лукашэнка. Беларускі лідэр бачыць у звязцы Мытнага саюза з дагаворам аб калектыўнай бяспецы магчымасць не толькі умацоўваць абараназдольнасць дзяржаў, але і садзейнічаць абароне іх эканамічных інтарэсаў.

Дзевяць дакументаў, якія прыняты ў ходзе гэтай сесіі, накіраваны на ажыццяўленне канкрэтных мерапрыемстваў у рамках Дагавора. Галоўнае месца сярод іх займае мемарандум аб павышэнні эфектыўнасці гэтага дакумента і яго адаптацыі да сучаснай геапалітычнай сітуацыі.

На сесіі створаны камітэт сакратароў Савета, зацверджаны палажэнні аб Савеце Міністраў абароны, аб парадку прыняцця і рэалізацыі калектыўных рашэнняў на прымяненне сілы і сродкаў сістэмы калектыўнай бяспекі. Былі прыняты таксама асноўныя палажэнні кааліцыйнай стратэгіі дзяржаў-членаў дагавора, распрацавана мадэль рэгіянальнай сістэмы бяспекі.

Справы будаўнічыя

Для працягу будаўніцтва новай сярэдняй школы № 3 патрэбна 800 з лішнім мільёнаў рублёў. Работы, як зазначана на планёрцы ў старшыні раённага выканаўчага камітэта У. В. Канавалава, будуць працягвацца.

Усіх, безумоўна, непакоіць пытанне пытанняў: наколькі рытмічна будзе ажыццяўляцца фінансаванне розных аб'ектаў. Як кажуць, на падыходзе да ўводу ў эксплуатацыю тры жылыя домікі ПМК-9 і БМУ-5. Нямала клопатаў у ПМК "Сельспецмантаж". Іх кіраўнікоў непакоіць, (як і ўвогуле кіраўнікоў) і своечасовасць выплаты заработнай платы людзям.

Па словах дырэктара камбіната будматэрыялаў П. Ц. Трубкіна, восьвось павінны паступіць першыя сродкі для будучага пуску вапнавага цэха. Крочыць далей прыродны газ па вуліцы Свярдлова.

Улады ставяць задачу: нягледзячы на цяжкасці, весці рамонт КЗС, добраўпарадкаванне, сачыць за станам аўтадарог. Дарэчы, пры тэмпературы паветра вышэй плюс 25 градусаў па Цэльсію вялікагрузным машынам рух па аўтадарозе забаронены. Магчыма, калісь будзе і аб'язная дарога.

Рамонт цырульні, рэдакцыі раённай газеты "Родная ніва", дзіцячага сада "Рамонак", працяг будаўніцтва цiманаўскай лазні — пра гэтыя і іншыя пытанні У. В. Канавалаў вёў гутарку на планёрцы. Падкрэслена, што "трэба не заклікаць, а строга патрабаваць за выканаўчую дысцыпліну".

М. ГЛУЗДОЎ.

Дню абароны дзяцей прысвячалася

Прыгожае, вясёлае, радаснае свята вось ужо ў пяты раз адзвінела на Клімаўшчыне. Гэта абласны фестываль (два гады як у яго такі статус) дзіцячай творчасці "Залатая пчолка".

У конкурснай праграме сёлета прымалі ўдзел дзевятнаццаць дзіцячых калектываў з Магілёўскай вобласці. Гасцямі фестываля былі юныя артысты з Лепеля Віцебскай вобласці і Дзеснагорска суседкі Расіі.

Пасля сваіх конкурсных выступленняў у першы дзень фестываля калектывы пабывалі ў Шумячах, некаторых раёнах вобласці і ў розных куточках нашага раёна. Канцэрты адбыліся ў Звянчацкім, Макеевіцкім, Мілаславіцкім, Ціманаўскім сельскіх Дамах культуры, у Барысавічах, Высокім, Палошкаве. Вечарам для ўдзельнікаў фестываля, дзяцей, моладзі Клімавіч на плошчы 50-годдзя Вялікага Кастрычніка работнікі РЦК праводзілі вечар дружбы.

У нядзелю многія клімаўчане, юныя і дарослыя, былі сведкамі маляўнічага парада ўсіх удзельнікаў фестываля і вялікага гала-канцэрта ў асноўным перамождаў конкурснай праграмы.

Падрабязная справаздача з фестываля будзе надрукавана ў адным з бліжэйшых нумароў раённай газеты.

В. КВАРЦЮК.

Шмат работы

На мінулай вытворчай нарадзе, якую праводзіў старшыня райвыканкама У. В Канавалаў, былі абмеркаваны самыя розныя пытанні. Асаблівая ўвага была нададзена клопатам аб нарыхтоўцы кармоў для грамадскага статку. Па прычыне сухавеяў, якія зараз пануюць у наваколлі, на сенажацях слабы травастой. Таму неабходна пабольш плошчаў адвесці пад кукурузу. Гэтая цеплалюбівая культура дапамога ў значнай ступені папоўніць потым кармавыя запасы. У некаторых гаспадарках нізкія надоі ад кароў, слабыя прывагі жывёлы. Бо не наладжана кругласутачная пасьба статкаў.

Пачаліся школьныя канікулы. У некаторых школах будуць дзейнічаць лагеры адпачынку з дзённым знаходжаннем у іх хлопчыкаў і дзяўчынак. Неўзабаве прыме дзятву і лагер на Астры, што паблізу вёскі Звянчатка.

Як і раней, турбуе санітарны стан населеных пунктаў, узнікшыя экалагічныя праблемы. Нярэдка смецца трапляе не на звалку, а ў лес, на бераг рэчкі, на поле. Тут адпаведным службам яшчэ шмат работы па ліквідацыі гэтых звалак.

Як паведаміў дырэктар РВА ЖКГ Г. В. Ляпуноў, падначаленыя яму калектыў ужо зараз вядзе неабходныя работы да падрыхтоўкі да зімы: рамонт кацельняў, дастаўку паліва і г. д.

У райцэнтры пачынае функцыяніраваць новы міні-рынак, які размясціўся паблізу рэстарана "Світанак".

На нарадзе абмеркаваны і некаторыя іншыя пытанні.

Т. ВІШНЕЎСКІ.

Лепшыя поля веснавога

Згодна справаздач гаспадарак у раённае ўпраўленне сельскай гаспадаркі і харчавання

Калгас "Сасноўка"

Лабанаў Васіль Уладзіміравіч, працуючы на трактары МТЗ-82 у агрэгаце з плугам ПЛН-3-35 за дваццаць два дні ўзараў 103 гектары глебы пры норме 77, або выканаў яе на 134 працэнты.

Старавойтаў Сяргей Уладзіміравіч, працуючы на трактары МТЗ-82 у агрэгаце з сеялкай СЗУ-3,6 за дзевятнаццаць дзён пасеяў 350 гектараў зерневых пры норме 224. Выкананне склала 156 працэнтаў.

Хобін Міхаіл Васільевіч, працуючы на трактары МТЗ-1221 у агрэгаце з культыватарам АКШ за дваццаць сем дзён падрыхтаваў 767 гектараў глебы пры норме 675, або справіўся з ёю на 114 працэнтаў.

Супарэка Міхаіл Ягоравіч, працуючы на трактары МТЗ-1221 у агрэгаце з культыватарам АКШ-7 за дваццаць два дні прарыхтаваў 718 гектараў глебы пры норме 594. Яна выканана ім на 121 працэнт.

Фралянкоў Іван Ягоравіч, працуючы на трактары ДТ-75 у агрэгаце з культыватарам КПС-4 за дваццаць сем дзён пракультывіраваў 432 гектары глебы пры норме 351. Дабіўся выканання яе на 123 працэнты.

Яўсеенка Іван Аляксеевіч, працуючы на трактары Т-150К у агрэгаце з культыватарам КШП-8 за 21 дзень пракультывіраваў 731 гектар глебы пры норме 542, або выканаў яе на 135 працэнтаў.

Калала Аляксандр Рыгоравіч, працуючы на трактары МТЗ-80 у агрэгаце з раскідвальнікам НРУ-0,5 за дваццаць адзін дзень унёс мінеральных угнаенні на 562 гектарах пры норме 378. Дасягнуў яе выканання на 149 працэнтаў.

Саўгас "Малышкавічы"

Іваноў Міхаіл Іванавіч, працуючы на трактары МТЗ-80 у агрэгаце з сеялкай СПУ-6 за пятнаццаць дзён пасеяў 760 гектараў зерневых пры норме 300, або выканаў яе на 253 працэнты.

Базылеў Уладзімір Аляксандравіч, працуючы на трактары Т-150 у агрэгаце з культыватарам КПС-4 за пятнаццаць дзён пракультывіраваў з аднечасовым баранаваннем 400 гектараў глебы пры норме 225. Выкананне яе склала 178 працэнтаў.

Петрачэнка Аляксандр Аляксандравіч, працуючы на трактары Т-150 у агрэгаце з культыватарам КПС-4 пракультывіраваў з адначасовым баранаваннем 400 гектараў глебы пры норме 225, або справіўся з ёю на 178 працэнтаў.

Кулькоў Уладзімір Аляксеевіч, працуючы на трактары К-700 у агрэгаце з культыватарам КЧ-5,1 за пятнаццаць дзён пракультывіраваў 714 гектараў глебы пры норме 270, або дабіўся яе выканання на 264 працэнты.

Сакович Мікалай Мікалаевіч, працуючы на трактары К-700 у агрэгаце з культыватарам КЧ-5 за пятнаццаць дзён пракультывіраваў 708 гектараў глебы пры норме 270. Выканаў яе на 262 працэнты.

Падабед Сяргей Леанідавіч, працуючы на трактары К-700 у агрэгаце з культыватарам АКШ-7,2 пракультывіраваў за пятнаццаць дзён 870 гектараў глебы, пры норме 300 гектараў, або справіўся з ёю на 290 працэнтаў.

Захарэнка Іван Якаўлевіч, працуючы на трактары МТЗ-80 у агрэгаце з раскідвальнікам МВУ-5 за дваццаць дзён унёс мінеральныя ўгнаенні на 1710 гектарах пры норме 300, або дасягнуў яе выканання на 285 працэнтаў.

Падрыхтаваў І. ЛАПО.

За добрую працу

У своеасаблівай святочнай абстаноўцы — на стадыёне сельгастэхнікума, прайшло шанаванне перадавікоў народнай гаспадаркі за мінулы год і пераможцаў сёлетняй пасяўной, у тым ліку і маладых працаўнікоў палёў.

Адразу зазначым, што ў той дзень было ўручана шмат узнагарод — граматы, прэмій і дарагакаштуючых падарункаў. Пералік усіх узнагароджаных заняў бы шмат месца. Мы толькі зазначым, што іх атрымалі каля шасцідзесяці працоўных калектываў (маючы на ўвазе, што асобныя былі ўзнагароджаны двойчы, а то і тройчы). І за сотню чалавек індывідуальна. Больш сарака заахвочана непасрэдна асабіста з кіраўнікоў. Некалькі чалавек атрымалі падарункі.

З чым іх асабіста павіншаваў, уручаючы заслужаныя ўзнагароды, старшыня раённага выканаўчага камітэта У. В. Канавалаў. Дарэчы, ён выступіў перад сабраўшыміся з грунтоўным аналітычным дакладам, у якім дэталёва прааналізаваў як вынікі работы

(Працяг на 4-й стар.).

БЫТЬ НАСТОЙЧИВЫМИ

Вот и наступил этот торжественно-волнующий день последнего школьного звонка. Для выпускников — он особенный. Вместе с последним звонком обрывается та связующая нить, которая была их путеводителем все эти одиннадцать лет. Выступая перед одиннадцатиклассниками, директор СШ № 3 Тамара Владимировна Красота отметила:

— Сегодня звонок возвестит вам, что детство закончилось. Вы идете в самостоятельную жизнь. Пусть успех и удача сопутствуют вам всю жизнь.

Песнями, стихами, танцевальными номерами приветствовали выпускников первоклассники. Цветы, улыбки, подарки — всё внимание было уделено виновникам торжества.

Поздравляя своих воспитанников с окончанием школы, классный руководитель 11 "Б" класса Наталья Дмитриевна Цитович сказала:

— Сегодня прозвенит последний звонок, который отпустит вас из школы на всю жизнь. Впереди вас ждут испытания — и первым испытанием будут школьные экзамены. Желаю удачи и преодоления всех трудностей.

Заместитель директора Надежда Иосифовна Жилинская пожелала выпускникам стойкости и с успехом выдержать все трудности.

Классный руководитель 11 "А" класса Тамара Григорьевна Дулуб, будучи на оздоровлении с учениками в Италии, прислала факс, текст которого зачитала учительница школы Галина Дмитриевна Шалыгина: "Дорогие мои дети! Сердечно поздравляю вас с окончанием школы.

...Хотя я сейчас далеко от вас, но я мысленно и душою с вами, на школьном празднике. Желаю вам, мои дорогие, удач, веры, терпения, счастья, успешной сдачи экзаменов. Я вас всех очень люблю. До встречи. Римини, Италия. 25 мая 2000 года".

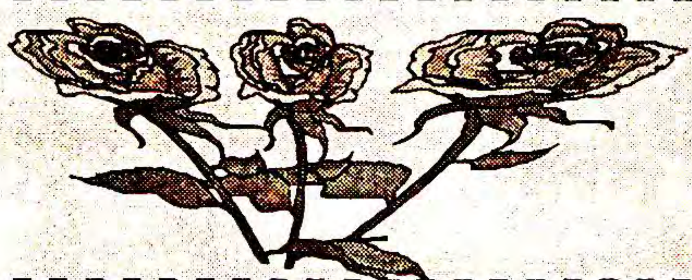
От имени районного исполнительного комитета, выпускников поздравил первый секретарь районного комитета общественного объединения БПСМ Сергей Быков. Он пожелал им быть настойчивыми в достижении намеченной цели.

От имени родителей прозвучали слова благодарности в адрес учителей школы, отдававших на протяжении одиннадцати лет их детям не только свои знания, но и тепло души, доброты, сердечности, понимания. Слова признательности были высказаны первой учительнице Марии Ефимовне Гуторевой, человеку неутомимой души, сделавшей многое для развития детей, а также учительнице параллельного класса Ирине Владимировне Кожевниковой. Низкий поклон доброте и мудрости классных руководителей выпускных классов Тамаре Григорьевне Дулуб и Наталье Дмитриевне Цитович, всем педагогам школы.

И вот последний звонок возвещает об окончании учебного года, а для выпускников — об окончании школы. Эту почетную миссию поручено осуществить старшекласснику Александру Бутылеву и первокласснице Каролине Мироненко. Этот последний звонок символически становится началом самостоятельной жизни выпускников. Пусть она сложится у всех детей так, как они сами этого желают.

Р. СЕРГЕЕНКО.

Сям'я

Тэматычная старонка

Не старэюць вёскі, не старэюць,
Яны дзецьмі вечна маладзеюць.
Фота В. АСМАЛОЎСКАГА.

Семья — начало всех начал

Семья воспитывает молодое поколение, оказывает огромное влияние на формирование отдельного человека, да и всей нации. Семья — это институт человеческой морали, институт духовной нравственности. Как педиатр, я с уверенностью могу сказать, что величайшее воздействие на психическое и физическое состояние ребенка оказывает его окружение, в первую очередь — семья.

Главные черты своего будущего характера ребенок приобретает в семье. С момента его рождения он должен почувствовать тепло материнских заботливых рук. Это противоестественно, когда мать отказывается от своего ребенка, от своей крови и плоти. Инстинкт самосохранения генетически заложен природой. Человек существо разумное, но под влиянием алкоголя происходит деградация личности, человек перестает контролировать свои поступки. Женщина перестает быть матерью. Такая женщина не пойдет за своим ребенком в огонь и в воду. Она просто бросает его холодного и голодного на улице, и тогда заботу на себя берет государство.

У нас в районе открыт детский приют, где нашли свою семью, ласку, тепло и уют 15 детей дошкольного возраста, но маму заменить нельзя, и часто из уст брошенных детей мы слышим слово "МАМА".

Маленький человек очень глубоко переживает ваши семейные неурядицы. Под влиянием этих стрессов у детей часто возникают невротические заболевания, такие, как истерия, ночное недержание мочи, заикание. Еще сравнительно недавно пьянство считалось мужским пороком; в настоящее время рост алкоголизма стал наблюдаться среди женщин. Данные специальных исследований свидетельствуют о том, что в 40—45% случаев алкоголь дети получают от родителей. Проблема действия алкоголя на потомство имеет не только большое медицинское значение, но и огромное социальное. Повышенное употребление алкоголя во время беременности может сопровождаться разнообразными отклонениями в развитии плода. Справедлива русская поговорка: "Пьют родители, расплачиваются дети". В семьях хронических алкоголиков каждый 3-й ребенок рождается практически неполноценным. Воспитание трезвости должно начинаться с семьи. Противоалкогольное воспитание сына или дочери необходимо проводить с дошкольного возраста. При этом родители обязаны подавать детям личный пример негативного отношения к спиртным напиткам.

Я очень хочу, чтобы мои слова заставили вас лишний раз пересмотреть свое отношение к семье, задуматься о том, что вы несете огромную ответственность за маленького человека, за его здоровье, счастье, за его будущее.

Т. ГОМОЛКО,
врач-педиатр.

"Дзіўны свет — сям'я!" —

так называлася адно з мерапрыемстваў, што праводзяцца ў нас традыцыйна ў рамках дабрачыннай акцыі "Цёплы дом". Дзякуючы гэтай акцыі мы маем магчымасць звярнуць увагу на сем'і, якія заслугоўваюць увагі і захаплення.

На вечар былі запрошаны дваццаць дзве сям'і — з горада і сельскай мясцовасці — для шанавання. Ад райвыканкама і дарослых, і дзяцей вітаў намеснік старшыні райвыканкама А. А. Саўкін. А затым вядучая праграмы Марына Голікава пачала расказ пра кожную сям'ю.

Жыццё, лёс у гэтых сем'ях — розныя, агульнае тое, што галоўным багаццем тут з'яўляюцца дзеці. Бацькі, людзі, замяніўшыя іх, па-сапраўднаму клапоцяцца аб выхаванні сваіх нашчадкаў. Любоўю, дабрынёй імкнуцца зрабіць з іх людзей паважлівых, адзыўлівых.

Як прыемна пачуць было, што ёсць сярод нас такія цудоўныя сем'і, як Лазерка і Какашынскія. Валянціна Уладзіміраўна і Сяргей Міхайлавіч выхоўваюць пяцёра дзетак, Таццяна Міхайлаўна і Аляксандр Васільевіч — дачушку і двух сыночкаў. Усе гэтыя дзеці — шчаслівыя, бо яны маюць такіх цудоўных бацькоў!

Любячыя бацькі Ларыса Міхайлаўна і Андрэй Анатольевіч Мінаевы з в. Цімана гадуюць чацвярых дзетак. Клапатлівая, добрая маці Ніна Аляксееўна Пруднікава з в. Малышкавічы ўсіх пяцёра. Дзеці тут — першыя памочнікі дарослым.

Чым шчаслівая Валянціна Іванаўна Кірпічэнка? Сваімі дзецьмі, сваёй сям'ёй. Разам з Уладзімірам Мікалаевічам у сціплай, прыстойнай сямейнай атмасферы яны выхоўваюць траіх дзяцей. Цеплыню і любоў бачаць ад бацькоў — Раісы Мікалаеўны і Вячаслава Валянцінавіча — іх чацвяра дзяцей. Гэта сям'я Байковых з в. Высокае.

Нямала год адной сцяжынкай прайшлі Кацярына Міхайлаўна і Уладзімір Іванавіч Пруднікавы з былога калгаса "Клімавіцкі". Цяпер гэта сцяжынка стала шырокай дарогай для іх шасцярых дзяцей, якім бацькі прывілі любоў да працы. Не абдзяліў Бог дзецьмі і Маловых з в. Лазовіца — Таццяну Віктараўну з Альбертам Валер'евічам. Шасцёра маюць, і ўсім хапае ласкі і цяпла бацькоўскага.

Вядома ж, нялёгка расціць, выхоўваць сёння дзяцей усім: як Галіне Уладзіміраўне Супарэка з Сяргеем Мікалаевічам Казловым (в. Барсукі) шасцярых, так і Наталлі Аляксееўне з Пятром Мікалаевічам Даніленкам (в. Сялец) чацвярых. Але пяшчота, дабрыня маці і дапамога, зацікаўленасць бацькі ў гэтай справе — заўсёды робяць цуды!

Калі абстаноўка ў сям'і добразычлівая і спакойная, дык і семярых паставіць на ногі можна. Гэтак яно ў сям'і Таццяны Іванаўны і Івана Іванавіча Гаўрыленкаў. Цяжэй, зразумела, адной узгадаваць такую "армію". Але, як лічыць Ніна Анатольеўна Гура, усім яе семярым сынам і дочкам хопіць месца пад сонцам. Тым больш, што без дапамогі і ўвагі гэту сям'ю не пакідаюць. Ды і ў асабістым жыцці, здаецца, усё пайшло на лад. Дай Бог шчасця і ў Вашу сям'ю!

Галіна Афанасаўна Пракоф'ева сваіх дзяцей даўно выпусціла з-пад матчынага крыла ў самастойнае жыццё. А калі спатрэбілася, узяла клопат аб выхаванні і маленькай унучкі. Цяпер дзяўчынка ўжо сямікласніца і сама падмога бабулі — самаму блізкаму і дарагому чалавеку. У адказе за выхаванне і лёс дваіх унукаў і Лідзія Міхайлаўна Кірэева, і Наталля Іванаўна Сурыкава.

Каб дапамагчы сыну і хворай нявестцы, аформіла апеку над сваёй унучкай бабуля — Валянціна Міхайлаўна Дзмітрыева. Жывуць яны дружна: разам працуюць, разам займаюцца сваімі любімымі справамі.

Ірына Аляксандраўна Халецкая з мужам маюць дваіх уласных дзяцей, выхоўваюць і пляменніка. А ўсе разам — гэта дружная, вясёлая сям'я. Таццяна Ягораўна і Анатоль Барысавіч Круцікавы (в. Макеевічы) таксама пароўну дзеляць любоў, ласку і пяшчоту сваю на сына і пляменніка. Працалюбівыя, добрасумленныя дарослыя хочуць бачыць такімі ж і сваіх дзяцей. І ўсё робяць для гэтага.

Усе ў в. Галічы ведаюць Ірыну Уладзіміраўну і Віктара Іванавіча Моцных. Гэта добрыя, адзыўлівыя людзі. Маючы двух сыноў, яны ўзялі на выхаванне дзяўчынку. Хлопчыкі ўдзячны бацькам за сястрычку: будзе пра каго клапаціцца і абараняць, калі трэба.

Доўгі час Валянціна Васільеўна і Анатоль Васільевіч Карненка не маглі лічыць сябе ў поўнай меры шчаслівымі: не хапала пачуцця бацькоўства. І рашылі яны абагрэць сваім цяплом дзіцяці, не маючае бацькоў. Так і з'явілася ў сям'і дзяўчынка, дарагая і любімая дачушка.

Былі прадстаўлены і яшчэ дзве сям'і, маючыя адораных дзяцей. Валянціна Анатольеўна і Мікалай Віктаравіч Жукавы не могуць нарадавацца на сваіх сыноў. Старэйшы з іх мае бліскучыя поспехі ў мастацкай школе; малодшы дасягае значных поспехаў у музыцы, ён прэтэндэнт на прэзідэнцкую стыпендыю для адораных дзяцей.

А вось Надзея Мікалаеўна і Сяргей Уладзіміравіч Белаштэнтавы ганарацца сваімі дзвюма дзяўчынкамі і радуюцца разам з імі іх поспехам.

Для дарагіх гасцей і ўсіх у зале спявалі і танцавалі самадзейныя артысты — юныя і дарослыя: Ваня Сапсалёў, Іра Сцефанёнка, Юля Коршунава, танцавальныя калектывы дзіцячай музычнай школы (кіраўнікі Т. Давыдова і Г. Гаруля), танцавальны калектыў РЦК (кіраўнік А. Алахава), а таксама Людміла Вароніна, Юрый Арлоўскі, Галіна Судзілоўская, Наталля Грышкевіч, Галіна Шапавалава, Ірына і Юля Аўхіменкі (сямейнае трыо). А яшчэ, я б сказала, прафесійныя клоуны Галіна Сямыга і Людміла Цімаховіч правялі цудоўна гульні-конкурсы з сем'ямі. У выніку і дарослыя, і дзеці адной і другой сям'і атрымалі шмат падарункаў.

Падарункі ад таварыства Чырвонага Крыжа і райвыканкама былі ўручаны кожнай запрошанай на сустрэчу сям'і, а таксама мяккія цацкі ад райбальніцы.

Вечар-сустрэча атрымалася сапраўдным святам сям'і. Гэтак гаварылі і самі госці, яны дзякавалі шчыра ўсіх арганізатараў цудоўнага свята. А гэта: аддзелы культуры, адукацыі, сацабароны, па справах моладзі райвыканкама, педкалектывы і райкам ГА БПСМ.

В. КВАРЦЮК.

Паболей сяброў, школа!

Красавіцкая школа-інтэрнат з'яўляецца спецыялізаванай навучальнай установай раёна. Бо разам са звычайнымі хлопчыкамі і дзяўчынкамі, у якіх ёсць сем'і, тут вучацца дзеткі, пазбаўленыя бацькоўскай ласкі. У кожнага з сарака хлопчыкаў і дзяўчынак, якія жывуць у інтэрнаце, свой лёс, але адзіная, як кажуць, трагедыя. Дзякуй тым людзям, якія ўвесь час працуюць з гэтымі дзецьмі, даглядаюць іх, а таксама дзякуй усім добраахвотнікам, хто ведае пра існаванне Красавіцкай школы-інтэрната, ведае і дапамагае сродкамі, абсталяваннем.

У навучальнай установе зараз вучыцца 138 школьнікаў, — расказвае дырэктар Уладзімір Іванавіч Шупранаў. — Педагагічны калектыў складаюць 24 настаўнікі, сярод якіх чатыры чалавекі ўвесь час праводзяць у інтэрнаце. Нялёгкая праца нашых выхавацеляў, і іх душэўнай дабрыні і спагадзе можна толькі павучыцца. Вядома ж, гэта вобразна сказана, бо калі чалавек навучыцца аддаваць сваю дабрыню, сваё сэрца дзецям, гэтая любоў вяртаецца да іх зноў, хай і праз нейкі час. І тады прыемна ўсім, вось за гэта мы тут і змагаемся. А калі ты адчуваеш, што не адзін у гэтай барацьбе за дзіцячыя сэрцы, сам працуеш больш натхнёна.

І сапраўды, у школы-інтэрната за апошні час з'явілася шмат сяброў. Як блізкіх, так і далёкіх у геаграфічным плане. Ведаюць пра Красавіцкую школу і ў Нарвегіі, і ў Германіі, і ў Люксембургу. Замежныя сябры перадалі навучальнай установе сантэхнічнае абсталяванне, спортінвентар, гульні, сёе-тое з мэблі, радыё- і тэлеапаратуру. Канечне, усяго ахвяраванага не хопіць для таго, каб зрабіць шчаслівым кожнага інтэрнатаўца, але падарункі сяброў школы робяць жыццё вучняў больш цікавым і разнастайным.

І тады ў хлопчыкаў і дзяўчынак, якія жывуць у школе-інтэрнаце, ёсць надзея на падтрымку, ёсць надзея на лепшае ў жыцці, бо хто, як не сябар, ідзе табе насустрач у цяжкую хвіліну.

Паболей табе сапраўдных сяброў, школа!

Н. МІНЧАНКА.

З залы суда

У пошуках лёгкага заробку

Здзейснена злачынства. На лаве падсудных 17-гадовы юнак з вёскі Кавалёўка. Палахлівы позірк у бок прысутных у зале суда — сюды прыйшлі падлеткі, схільныя да правапарушэнняў.

Падсудны Тарацэнка Дзмітрый знаходзіўся пад вартай з 20 сакавіка г. г. Прычына арышту — крадзяжы. У сваёй вяскоўкі грамадзянкі Лізгуновай панадзіўся красці фуражную муку. Пяць мяшкоў абмяняў затым на спіртное. Калі прадаваў, гаварыў, што заробіў муку на ферме. І што ўжо зусім уразіла — у самой жа пацярпеўшай абмяняў муку на самагонку. Гаспадыня, даведаўшыся потым, што купляла ў злодзея свой тавар, злягла ў бальніцу.

Наступнае злачынства — крадзеж камбікорму з мясцовай фермы — стала апошняй кропкай яго злаўмысных дзеянняў.

Жадання вучыцца ў школе ў хлопца не было. Адукацыя — 5 класаў. Памкненні маці, настаўнікаў, потым работнікаў інспекцыі і камісіі па справах непаўналетніх прымусіць яго хадзіць на заняткі — былі для яго не ўказ. Жыў па прынцыпу: што хачу, тое і раблю. Гэтак жа і працаваў потым на ферме цераз пень-калоду. А вось выпіць гарэлачкі ласы. А паколькі сродкаў на яе не хапала, прызвычаіўся красці. Трэба сказаць, што амаль штодзённыя яго п'янкі для вяскоўцаў сталі ўжо ледзь не нормай. Ды і крадзяжы таксама. Гэтыя дзве рэчы сталі амаль узаемазвязанымі. Таму фраза: "Дзімка, калі ты нам яшчэ што прынясеш за бутэльку?" стала правілам для некаторых. Такое патуральніцтва дарослых, усёдазволенасць, беспакаранасць далі волю рукам юнака. Вяскоўцы разважалі: Дзімка непаўналетні, калі што і ўкрадзе, яму нічога не будзе. А мы ж тут ні пры чым. Ці не таму на пасяджэнні суда ніхто з вяскоўцаў-сведак не заявіўся — відаць, адчулі і сваю віну ў патуральніцтве хлопцу да крадзяжоў. Зламанае жыццё Дзімкі на сумленні некаторых яго землякоў.

Віна хлопца даказана. Прычыны скатвання яго ў багну злачынства відавочныя. Рос у няўдалай сям'і, агульнай мовы з айчымам не знаходзіў, бачыў, як і спіртным бацькі не ігнаравалі, бутэлька часта з'яўлялася на стале. Праўда, маці не раз выхоўвала сына на словах, хаця асабісты прыклад важней усялякіх ушчуванняў і просьбаў.

І вось цяпер, знаходзячыся на лаве падсудных, Дзімка, праліваючы горкія, яшчэ дзіцячыя слёзы, прасіў прабачэння ў сваёй маці за непаслухмянасць, прасіў суддзю не быць строгімі да яго, бо ён глыбока раскаяўся яшчэ будучы ў следчым ізалятары, дзе за некалькі тыдняў адчуў на сабе, на сваёй скуры здзекванні такіх жа злачынцаў, як ён, але мацнейшых. Зразумеў, што калісьці і сам у школе несправядліва крыўдзіў слабейшых...

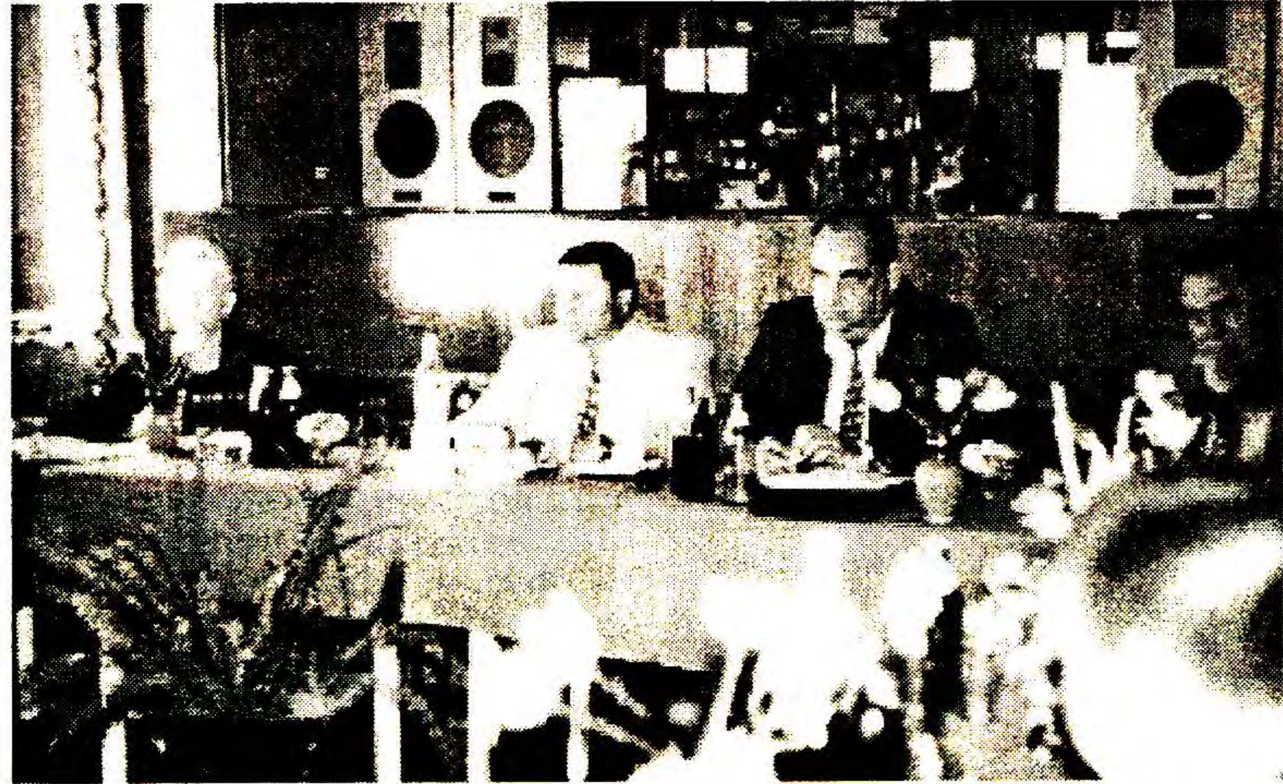
Але Закон няўмольны. За ўсё трэба адказваць. Паўтара года пазбаўлення волі з адбыццём пакарання ў выпраўленча-працоўнай калоніі агульнага рэжыму без канфіскацыі маёмасці — такі быў прыгавор суда.

Р. СЯРГЕЕНКА.

Сто дарог — адна твая

Вёска чакае сваіх маладых руплівых гаспадароў

На здымках: у час работы семінара. Працуе круглы стол. Фота В. АСМАЛОЎСКАГА.

Багаты летапіс адной з буйных у раёне навучальных устаноў — ПТВ-214 — папоўніўся яшчэ адной цікавай падзеяй.

Не так даўно на базе Хоцімскага ПТВ-215 і Клімавіцкага ПТВ-214 на працягу двух дзён праходзіў абласны семінар-практыкум па тэме: "Прафесійнае навучанне і выхаванне вучняў у рэгіёне: стан, праблемы, шляхі ўдасканальвання і развіцця". У мерапрыемстве прынялі ўдзел дырэктары прафесійна-тэхнічных вучылішчаў вобласці, а таксама работнікі ўпраўлення адукацыі Магілёўшчыны.

Мэтай семінара стала актуалізацыя стану, выяўленне праблем і фарміраванне высноў праектавання прафесійнай дзейнасці па развіццю навучальных устаноў.

Вёў мерапрыемства намеснік кіраўніка ўпраўлення адукацыі аблвыканкама Леанід Сцяпанавіч Смятрыцкі.

Перад удзельнікамі семінара-практыкума выступіў старшыня райвыканкама Уладзімір Венядзіктавіч Канавалаў, які падрабязна расказаў гасцям — удзельнікам мерапрыемства аб стане спраў у прамысловасці, сельскай гаспадарцы ў раёне. Старшыня пазнаёміў прысутных з сацыяльным, культурным жыццём Клімаўшчыны. А тут сапраўды зроблена шмат. У раёне запрацаваў прытулак для дзяцей-сірот і дзяцей з няўдалых сем'яў, гэта ж зроблена і для адзінокіх састарэлых людзей, інвалідаў, якія маюць патрэбу ў дапамозе. Аказваецца значная падтрымка навучальным установам, дзіцячым садам па рамонту будынкаў і абсталявання. На асабістым кантролі ў старшыні райвыканкама знаходзяцца спецыялізаваныя навучальныя ўстановы — сельскагаспадарчы тэхнікум і ПТВ-214. Бо агонь у кузні кадраў ніколі не павінен згасаць. Сёння якасны спецыяліст для сельскай гаспадаркі на вагу золата.

Дырэктар ПТВ-214 Уладзімір Аляксеевіч Данека расказаў удзельнікам семінара пра сучаснае жыццё навучальнай установы. У прафесійна-тэхнічным вучылішчы сёння займаецца 375 вучняў па розных спецыяльнасцях. З пачаткам новага навучальнага года плануецца ўвесці спецыяльнасць прадаўца тавараў паўсядзённага попыту для працы на вёсцы, а таксама будзе адчынены клас ліцэістаў з паглыбленым вывучэннем прадметаў. Гэта дасць магчымасць вучням добра рыхтавацца да паступлення ў тэхнікумы і ВНУ краіны. Тым больш, што падмурак для гэтага ствараюць самі юнакі і дзяўчаты. У кожнай групе сёння займаецца па некалькі выдатнікаў.

Асабліва надзеі ўскладае клапатлівы дырэктар і на вучэбную гаспадарку ўстановы. Сёлета тут пасеялі элітным збожжам усе плошчы, унеслі ўгнаенні, і калі надвор'е паспрые — дружна закалосяцца пшаніца, ячмень, авёс.

Праблемы таксама ёсць. У ПТВ-214 займаецца 17 сірот. Кожны чацвёрты вучань — з няўдалай сям'і, а кожны трэці — з няпоўнай. І таму, акрамя навучання, педагагічны калектыў вучылішча стараецца ствараць для вучняў добрыя ўмовы адпачынку і развіцця здольнасцяў маладых людзей.

З гэтай нагоды тут праведзены рамонт інтэрната, набыта новае абсталяванне і мэбля для яго.

Цікава працуюць шматлікія гурткі. Прыцягваюць вучняў ПТВ і да актыўнага заняцця спортам. Як акрэсліла ў сваім выступленні намеснік дырэктара па выхаваўчай рабоце ўстановы Валянціна Васільеўна Шалыгіна, за тыя тры гады, што праводзіць вучань у ПТВ, педагогі стараюцца першнаперш зацікавіць падлетка ў плённай, стваральнай працы і жыцці.

Пад час работы семінара-практыкума быў зроблены аналіз стану і сфармуляваны праблемы прафесійнага навучання і выхавання вучняў прафесійна-тэхнічных вучылішчаў рэгіёна, акрэслены эфектыўныя накірункі іх дзейнасці па ўдасканаленню прафесійнага навучання і выхавання вучняў у сучасных умовах.

Адбыўся круглы стол па пытаннях павышэння якасці прафесійнай адукацыі.

У рабоце семінара прыняў удзел старшыня Савета дырэктараў прафесійна-тэхнічных вучылішчаў вобласці Рыгор Мікалаевіч Маліноўскі.

Акрамя асноўнай тэматыкі семінар-практыкум дазволіў кожнаму з яго ўдзельнікаў знайсці адказы на ўласныя набалелыя пытанні. Па словах усіх удзельнікаў мерапрыемства справа гэта патрэбная, бо кожная такая сустрэча прымушае працаваць лепей.

Нагадваем, што ў ПТВ-214 можна набыць розныя спецыяльнасці. Так, па прафесіі майстар сельскагаспадарчай вытворчасці юнакі атрымліваюць кваліфікацыю трактарыст-машыніст катэгорыі А, В, Г; вадзіцель аўтамабіля катэгорыі В, С; слесар-рамонтнік 2-3 разраду, электразваршчык ручной зваркі 2-3 разраду; аператар жывёлагадоўчых комплексаў і механізаваных фермаў 4 разраду; дзяўчаты па прафесіі гаспадыня сядзібы атрымліваюць кваліфікацыю аператар машыннага даення 3-4 разраду і аператар жывёлагадоўчых комплексаў 4-5 разраду, падлікавец малака; пладаагароднік — майстар 3 класа; повар 3-4 разраду.

За тры гады вучобы кожны навучэнец можа атрымаць і сярэднюю адукацыю.

Н. МІНЧАНКА.

● Спадчына

Зямля, дзе пачаўся мой лёс

(З гісторыі паходжання назваў вёсак Клімавіцкага раёна)

(Пачатак у №№ 29-35, 37-41).

Пасля смерці пана жонка яго аддала сваю зямлю ў арэнду багатаму селяніну з вёскі Пранічкі Паўлу Саковічу, якога ў 1929 годзе раскулачылі.

У пошуках лепшага жыцця, шукаючы ратунку ад беднасці, не маючы магчымасці пракарміцца са сваіх заняпалых гаспадарак, дваццаць чатыры сям'і з вёскі Новы Дзедзін да рэвалюцыі 1917 года выехалі ў Сібір. У асноўным пераехалі мнагадзетныя сем'і Кандрата Маеўскага, Сцяпана і Герасіма Канаплёвых, Пятра Паўлючэнкі, Фамы Старавойтава, Рамана Кавалёва, Аляксея Маханькова, Васіля Пажылова і многіх іншых. Нялёгка ім было пакідаць свой родны край, даўно абжытыя мясціны.

Дзедзінцы займаліся і дапаможным ганчарным рамяством. Рабілі гаршкі, якія потым вазілі па вёсках і прадавалі на хлеб. За гэта і далі ім мянушку — дзедзінскія гаршкалёпы.

І. СТАЛЯРОЎ. "Далёкае і блізкае Новага Дзедзіна". "Новае жыццё", 2 чэрвеня 1983 г.

НЕДЗВЕДЗЬ

Першае ўпамінанне пра вёску Недзведзь можна знайсці ў кнізе А. Дэмбавецкага "Вопыт апісання Магілёўскай губерні", т. 2. Там сказана, што ў 1884 годзе ў вёсцы было 67 двароў, 492 жыхары. У 1902 годзе вёску называлі Медзведзь.

Легенды расказваюць: 1. Раней вакол вёскі стаялі непраходныя лясы і балоты. У гэтых лясах вадзілася шмат дзікіх звяроў, больш за ўсё мядзведзяў — адсюль і назва вёскі.

2. Назва вёскі паходзіць ад польскага слова niedwied, г. зн. мядзведзь. Такія назвы даваліся населеным пунктам, вакол якіх вадзіліся дзікія звяры, у прыватнасці, мядзведзі.

Запісала В. БУРАКОВА.

НЯЗНАНЬ

Некалі праз гэту вёску праходзіў шлях, які ў народзе называлі "кіеўскім". Па ім ішлі людзі ў Кіеў і часта пыталіся, ці туды ідуць. "Не знаем" (не ведаем), — адказвалі ім. Адсюль і пайшла назва вёскі Нязнань.

Са слоў В. В. ГЛУШАКОВА.
в. Красоўка.

ПЕРАВАЛОЧНЯ

Раней людзі жылі паасобку, на хутарах. Але на гэтым месцы зямля была больш урадлівай і людзі з хутароў пачалі перасяляцца ў адно месца. Усе свае пажыткі прыходзілася пераваләкваць на сабе — адсюль і назва паселішча — Переваночня.

Але існуе і другая, больш верагодная версія паходжання назвы вёскі. Кажуць, што калі адступалі шведы, то на месцы, дзе зараз вёска, у іх быў перавал. Побач у вёсцы Пусташ захаваліся векавыя дубы. Людзі сцвярджаюць, што пры адступленні шведы закапвалі жбаны з нарабаваным золатам у зямлю, а потым садзілі дуб.

Запісала Л. А. ШВЕДАВА.

ПУЦІМЕЛЬ

На карце цяперашняга Клімавіцкага раёна ёсць пасяленне з назвай Пуцімель. Назва крыху перайначана, але цалкам захавала сваё старажытнае тлумачэнне — Пуцявішча, бо гэта вёска і зараз з'яўляецца пуцявішчам. Гэта значыць, стаіць на скрыжаванні дарог. Тут і зараз сыходзяцца дарогі з Мікалаеўкі, Мілаславіч, Іванавай Слабады, Іванаўска, Селішча, Недзведзі, Рэкты, Пожары, Старога Стану.

П. ШАЎЦОЎ, "Спрадвечнае", Мн., 1973, с. 143.

(Працяг будзе).

Узники фашистских концлагерей

Горечь воспоминаний

БАРАНОВ Виктор Никифорович
(10 октября 1925 г. — 19 сентября 1999 г.)

(Начало в №№ 29-35, 37-40).

Он не соглашался ни в какую. Требовал: давай и сейчас же. Она просила и молила. Убеждала, что хочет остаться непорочной перед мужем. Услышал угрозы, возню, ее выкрики и хрип. Посмотрел вниз. Увидел, что он держит ее за горло одной рукою, во второй руке — финка, занесенная над нею. Не вытерпел. Спустился с кровати, перехватил его руку, завернул, отнял финку. Вижу, он побежал к столу и ухватил нож. Рядом со столом спали муж и жена по фамилии Трибуль. Они из Витебской области. Он вскочил с кровати, навалился на Петра. Началась возня. Петр вырывается. Кричит, что зарежет меня. Говорит: зачем он лезет не в свое дело. В схватке Петр ножом задел Трибуля, порезал лицо. Поднялась жена Трибуля. Стала помогать ему. Я соскочил с кровати. Взял табуретку и кричу: не подходи, ударю. Отступаю от него. А Петр вырывается. Все всполошились. В комнате поднялись многие. Разве что пьяные остались на кроватях.

Кончилось тем, что Петра завернули в простынь и выбросили в окно со второго этажа. До сих пор не понимаю, как могло случиться, что до сих пор ни у меня, ни у кого, кто был тогда в комнате, не спросили: кого и за что выбросили окровавленного через окно со второго этажа. Не знаю, куда девали Петра. Знаю, что случилась неприятная история. Понимаю, что могло быть хуже. Особенно для Лены, семьи Трибуль. Да и для меня самого.

Американцы ко всему этому отнеслись спокойно. Спокойнее, чем мы теперь относимся к их кинофильмам. На убийства, насилия, жестокость в их фильмах мы смотрим, как на реальные события. Переживаем и возмущаемся. Нас все это пугает. Они тогда спокойно смотрели на жестокость, насилия и убийства. Они увидят, как наши ребята грабят или насилуют, спросят: "Ю росияно?". Услышат в ответ: "Да-да, я-я, росияно" и будто обрадуются. Отдают честь, говорят: "О'кей!" и уходят. Так поступали патрули, военнослужащие с оружием.

Тогда из комнаты выбросили окровавленного Петра. В простыне. Через окно со второго этажа. Им и это было — о'кей! Никакого разбирательства не было.

Хорошо, что американцы не долго охраняли лагерь. Их сменили англичане. Они быстро навели порядок. Требовали четкого соблюдения распорядка дня. Усилили пропускной режим. С заборов сняли пулями только двоих. Третий не полез. Ни пьяные, ни трезвые больше не полезли туда. Скоро вся жизнь изменилась к лучшему. Кончилась вольница. И слава Богу.

В августе 1945 года к нам приехали офицеры из восточной зоны оккупации Германии. С каждым из нас долго и обстоятельно беседовали сотрудники Особого отдела. Спрашивали о многом: кто? Откуда? Как попал в Германию? Где жил и чем занимался? Интересовались земляками и знакомыми по пребыванию в Германии. После нас вывезли в Советскую зону оккупации Германии.

При выезде из г. Дортмунда оккупационные власти нас ни в чем не ограничивали. Никто не интересовался, что, куда и зачем везем. Разрешали вывозить и выносить все, что хочешь, сколько сможешь.

Конечно, мы там хорошо прибарахлились. Надеялись, что все пригодится. Хоть на первое время будет во что одеться и обуться. Только все вышло не так, как мы хотели и предполагали.

Как только переехали границу зон оккупации, нас построили и объяснили, чтобы сдали оружие, боеприпасы, взрывчатые вещества, исторические и культурные ценности. Потом начались частые проверки наших вещей. С нами и без нас. Они, как правило, сопровождались изъятием предметов быта, одежды, обуви и всего, что понравится из припасенного нами. Было и такое: мы идем в пешем строю. Наши вещи в кузовах автомашин. Там солдаты их "проверяют". Проверяли они и в банях. И после каждой проверки вещей становилось меньше.

Сначала нас доставили в г. Магдебург. Там пропустили через Особый отдел, баню, медсанобработку. У меня осталось вещей почти ничего. Мне выдали бывший в употреблении, уже рваный солдатский китель. При этом утешили словами: скоро призовут на службу и там выдадут новую форму.

Через месяц из Магдебурга перевезли в Альтенграбов. Снова Особый отдел, баня, санпропускник, очередные "проверки" наших сумок и вещмешков. Из Альтенграбова пешком перегнали в Бранденбург. И все повторилось сначала. Потом были во Франкфурте-на-Одере. Там все повторялось. Правда, уже не было чего отнимать. Скоро нам выдали документы и предписания для предъявления в военкоматы по месту рождения или проживания родителей. Мне выдали документы для предъявления в Климовичском райвоенкомате. Появилась надежда на скорое возвращение домой.

Из Франкфурта-на-Одере нас на автомашинах перевезли в Березу Картузскую. Там скоро распространился слух, что нас отправят на Урал, на работу в шахтах.

Вскоре на построении начали изымать документы, выданные нам во Франкфурте-на-Одере. Когда у меня потребовали документы, я сказал, что потерял их.

Мне не хотелось ехать на Урал. Я очень хотел в Буду Высокую, домой. С 1 августа 1943 года, со дня отправки меня в Германию, это хотение было самым сильным и самым постоянным.

Усталость от перевозок и перегонов из одного лагеря в другой, от неопределенности положения и тягостных допросов в Особом отделе, от шмонов в каждом лагере и в каждой бане заставила меня бежать домой. Бросить все и бежать. Не думал о том, что будет после. Не боялся того, что может быть за побег. Было только так сильное желание поскорее попасть в Буду Высокую. Казалось, что там будет мир, покой, кончатся мои мытарства.

(Продолжение следует).

Віншуем!

Леонида Яковлевича
САВЧЕНКО
С 50-ЛЕТИЕМ!

Уважаемый Леонид Яковлевич! Примите наши искренние поздравления в связи с Днем рождения!Мы все вас с юбилеем поздравляем, пусть будет их немало впереди, здоровья, оптимизма Вам желаем и бодрости на жизненном пути. Пусть в этот день засветит солнце ярче. Пусть все мечты сбываются всегда, и пусть душе от счастья станет жарче, а остальное, верьте — не беда!

Коллективы управления капитального строительства и проектного бюро при архитектуре района.

* * *

Галину Ивановну
и Александра Петровича
ТРЕТЬЯКОВЫХ
С ДНЕМ РОЖДЕНИЯ!

Дорогие, любимые наши именинники! Тепло и сердечно поздравляем вас с Днем рождения!

Пусть в вашем сердце
молодость не гаснет,
А вместе с ней — любовь
и доброта.
Пусть вечным гостем в доме
будет счастье,
Покой, уют, друзья
и красота.
На мир смотрите
с наслажденьем,
И пусть отступит горе и беда,
Пускай успех, удача
и везенье
Вам сопутствуют всегда.

Мама Ефросинья Афанасьевна, отец Иван Иванович, брат Владимир Иванович, невестка Наталья Викторовна, племянники и крестники Александр и Артемка.

* * *

Зинаиду Даниловну
и Михаила Ивановича
КУЩЕНКО
С ЗОЛОТОЙ СВАДЬБОЙ!

Любимые вы наши, самые дорогие люди на свете! Примите от нас, ваших детей и внуков, самые теплые слова любви и уважения к вам в прекрасный день золотого юбилея! Нелегкая жизнь выпала на вашу долю, но несмотря на трудности, вы никогда не теряли душевной доброты, мы постоянно ощущали вашу ласку, внимание, вашу заботу о нас и когда мы подрастали в семье, и сейчас, когда мы уже взрослые. У нашей дорогой мамочки сегодня еще и день рождения. Желаем ей самого главного — хорошего здоровья. Для папы и мамы, для дедушки и бабушки наши поздравления: вас полсотни лет ведет одна дорога, привыкли жить, здоровья не щадя, любви и сил нам отдаете много, почти не оставляя для себя. Дай Бог вам много радости и счастья!

Дочери Галя, Валя, Лена, Тамара, Катя, сыновья Виктор, Петр, Михаил, зятья Сергей, Владимир, Игорь, Валера, невестка Мария, 12 внуков и 2 правнука.

* * *

Валентину Федоровну
БОБРИКОВУ
С 45-ЛЕТИЕМ!

Дорогая наша именинница! Сегодня у тебя юбилей, красивая очень дата. Какой бесконечной когда-то дорога казалась тебе к ней.Стремительно время летит, но сколько бы ни миновало, а лет тебе сегодня на вид еще удивительно мало. Такой оставайся всегда! Красивою, женственной, милой, не знающей скуки унылой, внушающей радость труда. Чтоб лет через десять опять смогли мы, как прежде сказать: на вид тебе всего 25, а может, чуть-чуть с половиной.

Муж Леонид, дочери Ирина и Елена, племянник Никита.

Госавтоинспекция информирует

Внимание: ДЕТИ

Вот снова начались школьные каникулы. Дети разъезжаются по селам, лагерям отдыха. Многие из них остаются в городах.

Во время детских каникул, в период с мая по сентябрь, происходит основная масса дорожно-транспортных происшествий с участием детей.

Каждое сообщение о происшествии с детьми откликается болью в душе: значит усилие работников ГАИ оказались неэффективными, потому что опять страдают самые дорогие — наши дети.

За четыре месяца текущего года по Могилевской области произошло 34 дорожно-транспортные происшествия, в которых один ребенок погиб, 34 — получили ранения.

Ребята! Дисциплинированность необходима не только в школе, но и на улице. По улицам и дорогам движется большой поток транспортных средств, идут пешеходы. Для того, чтобы люди не попадали под колеса автомобилей и существуют правила дорожного движения. Но некоторые нарушают их, рискуют своей жизнью, мешают водителям работать.

Все происшествия совершаются из-за неосторожности участников дорожного движения. Чтобы избежать несчастных случаев пешеходы должны двигаться по тротуарам, а при отсутствии тротуаров — по краю проезжей части, причем двигаться навстречу идущему транспорту. Переходить дорогу пешеходу по пешеходным переходам, а при их отсутствии — на перекрестках по линии тротуаров или обочин. При переходе улицы пешеходу нужно посмотреть сразу налево, дойдя до середины проезжей части дороги посмотреть вправо, пропустить близко идущий транспорт, а потом переходить улицу не задерживаясь. Ни в коем случае нельзя переходить улицу перед близко идущим транспортом. Очень тяжело остановить транспортное средство в дождь и снегопад, потому что дорожное покрытие становится мокрым. Когда на пути вам встречается стоящий автомобиль или автобус, то обходить его нужно сзади.

Ребята! Изучайте и выполняйте правила дорожного движения. А тем, кто их не выполняет — объясняйте, к чему может привести недисциплинированность на улицах и дорогах. Товарищи родители! Дети гибнут также будучи пассажирами. Ежели кому то из вас пришлось взять ребенка в машину, то постарайтесь сделать все, чтобы поездка была приятной и безопасной.

С. САВЧЕНКО,
госавтоинспектор оГАИ.

Расписание

движения поездов по станции Климовичи, введенное с 28.05.2000 г.

№ поезда	Направление	Прибытие в Климовичи	Стоянка	Отправл. с Климович
6541	Могилев-Кричев-Белынковичи	0.59	2	1.01
6543	Орша-Кричев-Коммунары	7.49	3	7.52
281	Гродно-Унеча	7.59	5	8.04
6545	Кричев-Унеча	10.54	3	10.57
6747	Орша-Кричев-Коммунары	13.28	3	13.31
6549	Орша-Кричев-Белынковичи	18.27	3	18.29
6542	Белынковичи-Кричев-Могилев	4.03	1	4.04
6544	Коммунары-Кричев	9.26	4	9.30
282	Унеча-Гродно	14.45	4	14.49
6748	Коммунары-Кричев-Орша	15.03	3	15.06
6546	Унеча-Кричев-Орша	17.00	4	17.04
6550	Белынковичи-Кричев	20.35	2	20.37

Факты не пацвердзіліся

Жыхары вёскі Роськаў (дзевяць подпісаў) паскардзіліся ў рэдакцыю на тое, што іх вясковы магазін дрэнна забяспечваецца неабходнымі таварамі. Пісьмо для рэагавання было накіравана ў райспажыўтаварыства. Як паведаміла дырэктар Мілаславіцкага ўнітарнага рознічнагандлёвага прадпрыемства В. Ю. Ткачова, факты, выкладзеныя ў пісьме, не пацвердзіліся. Была праведзена гутарка з жыхарамі в. Роськаў, якія падпісаліся пад зваротам. Яны адмовіліся ад таго, што падпісваліся, толькі жыхар вёскі Цімашкоў пацвердзіў факты, выкладзеныя ў пісьме.

На дзень праверкі ў магазіне згодна асартыментнага пераліку адсутнічалі наступныя тавары: камбікорм, малочныя кансервы. З тлумачэння загадчыцы магазіна Н. І. Салаўёвай, прадузятых адносін з боку работнікаў райпа, бухгалтэрыі УРГП не было.

Тавары ў магазіна завозяцца рэгулярна. З гутаркі з вяскоўцамі стала зразумела, што магазін рэгулярна наведваюць работнікі каапгандлю, старшыня сельскага Савета.

З агульнага паступлення камбікорму за першы квартал 14 тон, у в. Роськаў паступіла 480 кг, улічваючы агульную колькасць абслугоўваемага насельніцтва Мілаславіцкага каапгандлю — 5480 чалавек, 2586 гаспадарак па ўдзельнай вазе. У в. Роськаў 39 гаспадарак, павінна быць паступленне 210 кг.

ВЫКАЗВАЕМ ШЧЫРУЮ ЎДЗЯЧНАСЦЬ

работнікам Клімавіцкага сельгастэхнікума, якія ў хвіліну вялікага гора, напаткаўшага нашу сям'ю — смерці мужа, бацькі — **АКІНДЗІНА Уладзіміра Уладзіміравіча** — не пакінулі нас сам-насам з бядою, аказалі нам маральную падтрымку і матэрыяльную дапамогу.

Сям'я АКІНДЗІНЫХ,
в. Гусарка.

Врач советует

Населению о курении

31 мая 2000 года Всемирная Организация здравоохранения отмечает — День без табака.

Курение — самая распространенная вредная привычка, но курильщики считают, что табак не приносит вреда, успокаивая или подбадривая курящего.

Экспертами доказано, что 50% курящих умирают именно от последствий курения. В организме человека табачный дым вызывает раздражение, воспаление слизистых оболочек зева, трахеи, бронхов. Голос становится хриплым, грубым. Возникает фарингит, ларингит, трахеит, часто рак губы, языка, гортани, голосовых связок. У многих развивается эмфизема легких с выраженной одышкой, а это в будущем — рак легких, смертность от которого у злостных курильщиков в 50 раз выше, чем у некурящих. Страдает сердечно-сосудистая система. Выкуривание только одной сигареты вызывает на 30 минут спазм кровеносных сосудов. А по суженным сосудам и тканям в организм человека поступает меньше питательных веществ и кислорода. Кожа лица теряет эластичность, лишается свежести, возникают ранние морщины. Чтобы "протолкнуть" кровь через узкие сосуды, сердце человека работает с вынужденной нагрузкой. Так табак становится кнутом" для сердца. Такой режим работы сердца неэкономичен и приводит к преждевременному изнашиванию мышцы сердца. Возникают ишемическая болезнь сердца, инфаркты в молодом возрасте, чаще у курильщиков. Поражаются сосуды головного мозга, что приводит к быстрой утомляемости, головным болям, в результате чего развивается атеросклероз, ухудшается память, мышление, реакция. Страдают органы пищеварения, появляется тошнота, рвота, беспокоят боли в желудке и кишечнике, появляются расстройства стула. Возникают гастриты, язвы желудка и кишечника. 98% курильщиков составляют отряд язвенников, в ряде случаев язвы перерождаются в рак, часто наступает импотенция у мужчин.

У женщин, девушек курение нарушает менструальный цикл, вызывает хронические заболевания половых органов. Особенно вредны компоненты дыма для беременных — страдает плод от накопления никотина в крови матери.

Вес у детей курящих женщин ниже, чем у детей не курящих матерей. А вес детей у курящих отцов намного ниже, чем у некурящих.

Смертность детей курящих родителей выше на 28% , чем у не курящих.

Курящие матери, как правило, не кормят грудью из-за отсутствия грудного молока. Поэтому сделайте вывод — курить или иметь здоровых детей.

Прекратив курить, вы улучшаете свое здоровье. По данным ВОЗ каждые 10 секунд в мире умирает один человек из-за болезней, обусловленных курением.

А для Республики Беларусь, где курит больше половины мужчин и 23% женщин, после аварии на ЧАЭС повышенный радиационный фон потенцирует воздействие табака на организм, повышая риск возникновения выше перечисленных заболеваний.

Таким образом, прежде чем закурить — ПОДУМАЙТЕ О ПОСЛЕДСТВИЯХ.

А. ФЕДОРОВА,
инструктор-валеолог РТМО.

За добрую працу

(Заканчэнне.
Пачатак на 1-й стар.).

прадпрыемстваў і арганізацый за 1999 год, так і веснавой сяўбы.

Ганаровым госцем мерапрыемства быў начальнік упраўлення культуры аблвыканкама, заслужаны дзеяч культуры, лаўрэат Дзяржаўнай прэміі Рэспублікі Беларусь М. Р. Дарашкоў. Ён уручыў узнагароды абласнога ўзроўню. Ганаровым дыпломам Магілёўскага аблвыканкама ўзнагароджаны наш раён, які заняў другое месца ў вобласці за высокія паказчыкі ў сацыяльна-культурным развіцці.

А вялі мерапрыемства метадыст раённага цэнтра культуры Л. В. Вароніна і намеснік старшыні райвыканкама В. П. Хрытанкова. Для ўдзельнікаў свята працы спявалі ў той дзень самадзейныя артысты. Для іх жа паслуг працавалі шматлікія гандлёвыя кропкі.

І. ЛАПО.

• Спорт

Каманда валейбалістаў з Клімавіч заняла другое месца (з шасці каманд) ў XII абласной спартакіядзе , што праходзіла ў г. Магілёве. Рыхтавала каманду трэнер Людміла Пашкевіч.

* * *

Абласны турнір па грэка-рымскай барацьбе адбыўся ў г. Крычаве. Нядрэнна выступілі ў ім клімаўчане. Першыя месцы ў розных вагавых катэгорыях занялі Аляксандр Пронін і Заур Алієў, Андрэй Кажамякін і Аляксандр Пруднікаў.

* * *

Прайшло першынство горада па ручному мячу сярод навучэнцкай моладзі. Прызавыя месцы тут размеркаваліся наступным чынам: першае заняла каманда сярэдняй школы № 1, другое — трэцяя гарадская школа, а на трэцім месцы — СШ № 2. Прадстаўнікі каманд: Уладзімір Нікалайчанка, Аляксандр Дзячкоў, Альбіна Шапарава.

В. КВАРЦЮК.

Дырэкцыя, калектыў настаўнікаў і вучняў Гусаркаўскай базавай школы выказваюць глыбокае спачуванне настаўніцы АКІНДЗІНАЙ Тамары Вітальеўне з выпадку напаткаўшага яе вялікага і несуцешнага гора — дачаснай смерці МУЖА, былога настаўніка школы АКІНДЗІНА Уладзіміра Уладзіміравіча.

Выражаем искреннее глубокое соболезнование художнику районного отдела культуры райисполкома ПЕТРОЧЕНКО Сергею Владимировичу по случаю постигшего его большого горя — смерти ОТЦА.

Коллеги по работе.

Калектыў работнікаў сярэдняй школы № 2 выказвае глыбокае спачуванне выхавацелю групы падоўжанага дня МІНЖУРАВАЙ Людміле Уладзіміраўне з выпадку напаткаўшага яе вялікага гора — смерцю БАЦЬКІ.

Галоўны рэдактар Мікола МІНЧАНКА

"РОДНАЯ НІВА". Заснавальнікі: Клімавіцкі раённы выканаўчы камітэт, Клімавіцкі раённы Савет дэпутатаў, працоўны калектыў рэдакцыі.

Газета выдаецца на беларускай і рускай мовах 2 разы на тыдзень — па серадах і суботах.

Кошт 1 экземпляра газеты — 32 рублі.

АДРАС РЭДАКЦЫІ: 213600 г. Клімавічы, пл. 50-годдзя Вялікага Кастрычніка, д. № 1.

ТЭЛЕФОНЫ: галоўнага рэдактара -- 2-11-69, намесніка рэдактара і загадчыка аддзела савецкага будаўніцтва -- 2-11-60, адказнага сакратара -- 2-12-63, аддзелаў сацыяльных праблем і інфармацыі, рэдактара аддзела па рэкламе і аб'явах -- 2-12-65, аддзела эканомікі і бухгалтэрыі -- 2-12-64, аддзела радыёінфармацыі -- 2-31-58, прыёмнай рэдакцыі -- 2-11-69, мясцовай друкарні --2-31-55.

Рэдакцыя газеты мае права публікаваць артыкулы і іншыя матэрыялы ў парадку іх абмеркавання, не падзяляючы пры гэтым думкі, погляды і меркаванні таго ці іншага аўтара.

За змест аб'яў і іншых рэкламных матэрыялаў рэдакцыя не адказвае. Усе даведкі -- у рэкламадаўцаў.

Цэнтралізаваны выпуск газеты ажыццяўляе адказны выпускаючы Н. Абжыгалава.

Газета надрукавана ў Магілёўскай абласной друкарні імя Я. М. Свярдлова (вул. Першамайская, 70, тэл. 25-28-05). Аб'ём — адзін друкаваны аркуш.
Зак. 42. Тыраж 1850 экз. Індэкс 64078. Пасведчанне аб рэгістрацыі перыядычнага выдання № 286.

Выдавец — аддзел па друку Магілёўскага аблвыканкама

Газета падпісана да друку ў 17.00 30. 5. 2000 г.